

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

20 AVRIL 1999

PROJET DE LOI

instaurant la responsabilité pénale des personnes morales

AMENDEMENTS

N° 13 DE M. BOURGEOIS

Art. 2

**Compléter l'article 5, alinéa 3, proposé par un
4°, libellé comme suit:**

«4° les associations de fait.».

JUSTIFICATION

L'alinéa 3 assimile la plupart des groupements dépourvus de personnalité juridique à des personnes morales. Les associations de fait, telles que les associations sans but lucratif en formation ou les organisations syndicales de même que la plupart des partis politiques, relèvent toutefois également de cette catégorie. Le législateur ne peut introduire de discrimination.

Voir:

- 2093 - 98 / 99:

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- Nos 2 et 3 : Amendements.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

20 APRIL 1999

WETSONTWERP

tot invoering van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen

AMENDEMENTEN

Nr. 13 VAN DE HEER BOURGEOIS

Art. 2

**Aan het ontworpen artikel 5, derde lid een 4°
toevoegen, luidende :**

«4° feitelijke verenigingen.».

VERANTWOORDING

In het derde lid worden de meeste groeperingen zonder rechtspersoonlijkheid met rechtspersonen gelijkgesteld. Tot deze categorie behoren echter ook de feitelijke verenigingen zoals verenigingen zonder winstoogmerk in oprichting of vakverenigingen en de meeste politieke partijen. De wetgever mag niet discrimineren.

Zie:

- 2093 - 98 / 99:

- Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

N° 14 DE M. BOURGEOIS
(En ordre subsidiaire)

Art. 6

Dans l'article 35, alinéa 1er, proposé, remplacer respectivement les mots «d'exercer les activités punissables» et les mots «d'exercer de telles activités» par les mots «de commettre les infractions» et les mots «de commettre de telles infractions».

JUSTIFICATION

Les «activités punissables» ne constituent pas une notion de droit pénal. La loi pénale punit les infractions.

N° 15 DE M. BOURGEOIS
(En ordre subsidiaire)

Art. 6

Dans l'article 35, alinéa 1er, proposé, entre le mot «exercer» et les mots «de telles activités», insérer les mots «exclusivement ou principalement».

JUSTIFICATION

Lors de la discussion de mon amendement n° 7 tendant à supprimer l'article 35 proposé, le ministre a déclaré que la personne morale devait avoir été entièrement ou presque entièrement détournée de son objet pour que le juge puisse prononcer la dissolution.

Cela ne ressort toutefois pas de la loi. Le juge peut se baser sur le texte de la loi lorsqu'il est suffisamment clair et ne doit pas être interprété.

Le texte proposé est dangereux. Il peut avoir des conséquences catastrophiques pour les intérêts des travailleurs et de tiers. Imaginons, par exemple, qu'un juge prononce la dissolution d'une société, dans laquelle, outre les activités légales et sociales, qui, par hypothèse, sont à la base du chiffre d'affaires le plus important, on pratique la fraude de manière organisée.

N° 16 DE M. BOURGEOIS

Art. 16

Compléter l'article 91 proposé par l'alinéa suivant:

«Toute personne lésée par une mesure relative à ses biens peut en demander la levée, conformément à l'article 61quater du présent Code.»

Nr. 14 VAN DE HEER BOURGEOIS
(In bijkomende orde)

Art. 6

In het ontworpen artikel 35, eerste lid, de woorden «strafbare werkzaamheden te verrichten» en de woorden «dergelijke werkzaamheden te verrichten» respectievelijk vervangen door de woorden «misdrijven te plegen» en de woorden «dergelijke misdrijven te plegen».

VERANTWOORDING

«Strafbare werkzaamheden» is geen strafrechtelijk begrip. De strafwet bestraft misdrijven.

Nr. 15 VAN DE HEER BOURGEOIS
(In bijkomende orde)

Art. 6

In het ontworpen artikel 35, eerste lid, tussen het woord «om» en het woord «dergelijke» de woorden «uitsluitend of hoofdzakelijk» invoegen.

VERANTWOORDING

Bij de bespreking van mijn amendement nr. 7 tot weglating van het ontworpen artikel 35 verklaarde de minister dat de rechtspersoon volledig of bijna volledig van zijn doel moet worden afgewend opdat de rechter de ontbinding zou kunnen uitspreken.

Dit blijkt echter niet uit de wet. De rechter mag zich op de tekst van de wet baseren wanneer deze voldoende duidelijk is en geen interpretatie behoeft.

De ontworpen tekst is gevaarlijk. Hij kan catastrofale gevolgen hebben voor de belangen van werknemers en derden. Stel bijvoorbeeld dat een rechter de ontbinding uitspreekt van een vennootschap waarin, haast de wettelijke en maatschappelijke activiteiten, die bij hypothese de belangrijkste omzet genereren, op georganiseerde wijze fraude wordt gepleegd.

Nr. 16 VAN DE HEER BOURGEOIS

Art. 16

Aan het ontworpen artikel 91 een lid toevoegen, luidend als volgt :

«Eenieder die geschaad wordt door een maatregel met betrekking tot zijn goederen, kan de opheffing ervan vragen overeenkomstig artikel 61quater van dit Wetboek.»

JUSTIFICATION

Le Conseil d'État fait observer que certaines mesures provisoires peuvent avoir des conséquences sur le patrimoine d'une autre personne morale ou d'une personne physique. Il en est notamment ainsi de «l'interdiction de transactions patrimoniales spécifiques».

Le présent amendement vise à donner suite à la suggestion du Conseil d'État consistant à disposer que les mesures provisoires décidées par le juge d'instruction peuvent faire l'objet d'un recours similaire à celui organisé par les articles 28*sexies* et 61*quater*. Etant donné que les mesures provisoires ne sont pas à proprement parler des mesures d'information ou d'instruction, il convient de prévoir expressément une procédure de levée.

VERANTWOORDING

De Raad van State merkt op dat bepaalde voorlopige maatregelen gevolgen kunnen hebben voor het vermogen van een andere rechtspersoon of natuurlijk persoon. Dit geldt inzonderheid voor «het verbod van specifieke vermogensrechtelijke transacties».

Met dit amendement wordt ingegaan op de suggestie van de Raad van State om te bepalen dat tegen voorlopige maatregelen, waartoe door de onderzoeksrechter wordt besloten, een soortgelijk beroep kan worden ingesteld als dat waarin door de artikelen 28*sexies* en 61*quater* wordt voorzien. Vermits de voorlopige maatregelen niet echt opsporings- of onderzoekshandelingen zijn, moet er uitdrukkelijk in een opheffingsprocedure worden voorzien.

G. BOURGEOIS